

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

РУМЪНИЯ - БЪЛГАРИЯ

Interreg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

Средносрочен стратегически план за развитие на дейността на трансграничната мрежа на заинтересованите страни в областта на развитието на „Писмените съкровища на трансграничната дестинация по Долен Дунав за литературния туризъм“

Проект ROBG 290 „Писмените съкровища на Долен Дунав“

Съставител на документа: „Формат вижън“ ООД

Дата на документа: 20.10.2020 г.

Съдържанието на документа не представлява непременно официалната позиция на Европейския Съюз.

Съдържание:

I.	Въведение	3
II.	Значение на заинтересованите страни и необходимостта от тяхното управление. 3	
III.	Териториален и времеви обхват на стратегическия план. Разпознати заинтересовани лица.	6
IV.	Цели и дейности	20
V.	Принципи при функционирането на мрежата от заинтересовани страни	24
	1. Ниво 1: Принципи, касаещи структурното функциониране на мрежата (Вътрешни принципи)	24
	2. Ниво 2: Принципи, касаещи решенията за осъществяване на конкурентен и устойчив литературен туризъм (Външни принципи)	25
VI.	Методология за ефективно функциониране и комуникация между членовете на трансграничната мрежа на заинтересованите страни	26
VII.	Форми и дейности за комуникация между членовете на трансграничната мрежа на заинтересованите страни	28
VIII.	Рискове и основни мерки за преодоляването им	32
	1. Рискове, свързани с функционирането на мрежата от заинтересовани страни	32
	2. Въздействие върху риска	34
IX.	План за развитие на дейността на мрежата от заинтересовани страни 2020 г. – 2024 г.	37

I. Въведение

Настоящият средносрочен стратегически план е изготвен в изпълнение на задълженията на Фондация „Глобални библиотеки-България“ по проект № ROBG-290 “Писмените съкровища на трансграничната дестинация по Долен Дунав за литературния туризъм”, финансиран по Програма Интеррег V-A Румъния-България, чрез договор за БФП № 111750/01.10.2018 г.

Изработката на средносрочен стратегически план за развитие на дейността на трансграничната мрежа на заинтересованите страни е възложена с Договор № TWTLD-Se-002/24.10.2019г. между Фондация „Глобални библиотеки-България“ и „Формат вижън“ ООД по Публична покана по реда на ПМС 160 с предмет: Публична покана по реда на ПМС № 160 с предмет „Предоставяне на услуги в рамките на проект № ROBG-290 „Писмените съкровища на Долен Дунав“, с пет обособени позиции“ - Обособена позиция № 3: Изработка на средносрочен стратегически план за развитие на дейността на трансграничната мрежа на заинтересованите страни.

Състав на екипа на „Формат вижън“ ООД, ангажиран с изготвянето на документа:

- ❖ Експерт „Ръководител на екип“ - Росен Ненчев Кутелов
- ❖ Експерт 1 - Нели Петкова Ковачева
- ❖ Експерт 2 - Диана Друмева Симеонова

Средносрочният стратегически план за развитие на дейността на Трансграничната мрежа на заинтересованите страни стъпва на проведените в рамките на Обособена позиция № 2 към гореспоменатата публична покана анализ и оценка на заинтересованите страни относно “Писмените съкровища на трансграничната дестинация по Долен Дунав за литературния туризъм“.

Средносрочният стратегически план ще представи инструментариум за включване на идентифицираните заинтересовани страни в прилагането на Интегрираната стратегия за развитие на литературния туризъм, явяваща се резултат на Обособена позиция № 1 към публичната покана.

II. Значение на заинтересованите страни и необходимостта от тяхното управление

Въпросите за координация, сътрудничество и партньорство сега са в челните редици на много изследвания в областта на туризма за намиране на нови решения за управлението на ресурсите и проблемите на развитието на дестинациите (Madeline, 2010). Заинтересованите страни в туристическата индустрия изпълняват различни важни роли в насърчаването на развитието на туризма за страните. Eccles et al (1996) твърдят, че целта на развитието на туризма не е лесно постижима, отчасти защото концепцията за развитие означава различни неща за различните заинтересовани страни. Прецизната оценка на предизвикателствата при участието на заинтересованите страни в

насърчаването на развитието на туризма ще подобри способността на правителствата да подобрят политиките в областта на туризма и също така ще подобри концептуалното разбиране на политическите измерения на туризма.

Gets et al (1994) отбелязват, че въпросите за участието на заинтересованите страни са се превърнали в ключови области на изследване в туристическата литература през последните две десетилетия. Признаването на многобройни проблеми, възникващи в развитието на туризма поради липсата на участие и сплотеност сред огромния брой участници в туристическата индустрия, доведе до необходимостта от формулиране на насоки за действие, които могат да бъдат използвани за укрепване на публичното и частното партньорство (ПЧП). Туристическата индустрия се характеризира с множество участници, с различни интереси и ценности (Shantha, 2003). Разработването на системи, които позволяват ефективно планиране на туризма, изисква процеси, които осигуряват адекватно съобразяване с всички мрежи или интересите на заинтересованите страни (Pfort, 2002).

Предоставянето на насоки за туризма е имплицитно при формулирането на развитието чрез публично управляван процес, основан на ценности на заинтересованите страни и консенсус, а не чрез по-частен процес, управляван от експерти, базиран единствено на пазарните сили (Ritchie & Crouch 2000). Заинтересованите страни трябва да се съгласят, че окончателната декларация за визията предоставя едновременно смислена и оперативна „мечта“ за бъдещето на тяхната дестинация (Ritchie & Crouch 2000 Page numbers).

Грей (1989) постулира, че за да се постигне успешно сътрудничество, трябва да се предприемат определени специфични мерки. Те включват организиране на набор от заинтересовани страни за справяне с общи проблеми, приспособяване на различни организационни интереси, позволяване на участващите организации да договорят колективни споразумения, което помага за справяне с промените в средата (Bramwell & Lane, 2000; Timur & Getz, 2008 и Световен съвет за пътувания и туризъм, 2004).

Ангажирането на заинтересованите страни в туризма, предполага преминаването на процес от три последователни фази, както следва:

- Фаза 1: Проучване на заинтересованите страни
- Фаза 2: Формулиране на стратегия/ стратегически план за тяхното управление/координиране в контекста на положената обща цел
- Фаза 3: Изпълнение и мониторинг на стратегията / стратегическия план

Както бе посочено по-горе, фаза 1 е успешно изпълнена в рамките на Обособена позиция 2 „Провеждане на анализ и оценка на заинтересованите страни относно “Писмените съкровища на трансграничната дестинация по Долен Дунав за литературния туризъм“.

Изследванията са от съществено значение за разкриване на пропуските в бизнеса, които биха възпрепятствали развитието на туризма. Развитието на туризма се отразява от способността на заинтересованите страни да идентифицират необходимостта от развитието. Gets et al (1996) заявява, че признаването на многобройни проблеми, възникващи в развитието на туризма, се дължи на липсата на ангажираност и сплотеност сред огромния брой участници в туристическата индустрия. Туристическата индустрия се характеризира с множество участници, с различен интерес и ценности.

Настоящият документ ще се фокусира върху очертаването на цели, компоненти и методологии за успешно включване на заинтересованите страни в развитието на туризма (в частност на литературния туризъм в трансграничния регион Румъния-България). Формулирането на стратегически насоки за действие включва изграждане на капацитет и формулиране на комуникационни платформи за всички заинтересовани страни, за да насочат своя принос към постигането на очертаните общи цели.

Hardy, Phillips, & Lawrence определят сътрудничеството като „работа с партньори, за да се използват съществуващите ресурси, за да се осигури максимална стратегическа полза“. Сътрудничеството може да подобри брендирането на дестинации, управлението на въздействията, разпределението на предимствата, сплотеността на общността и преживяванията на посетителите (Go & Govers, 2000). Сътрудничеството също помага да се минимизират потенциалните напрежения и се насърчават по-успешните взаимоотношения между домакин и гост (Kontogeorgopoulos, 2005). Ефективното сътрудничество свързва цялото обучение, иновации и фундаментална трансформация (Sloan, 2009). Сътрудничеството позволява да бъдат установени по-подходящи планове за развитие, които помагат да се отговори бързо на нуждите, амбициите и чувствителността на местните заинтересовани страни (Canavan, 2017).

Необходими са координация и сътрудничество при планирането във фрагментирания характер на туристическата индустрия (Adu-Ampong, 2017). В допълнение, различните ресурси, знания и капацитет могат да се обединят в сума, която е по-голяма от отделните части и да отговори на структурните предизвикателства (Aas, Ladkin, & Fletcher, 2005).

Сътрудничеството включва взаимоотношения между заинтересованите страни, когато страните взаимодействат помежду си във връзка с общ проблем. Всяка заинтересована страна контролира ресурси, например знания, опит, капитал, но не може да притежава всички ресурси, за да постигне целта си да планира ефективно в бъдеще по отношение на значителен проблем за развитието на туризма.

Важно е да се идентифицират и причините, поради които заинтересованите страни участват в процеса на сътрудничество, и дали те се свеждат само до финансовите ползи. Според Waayers, Lee и Newsome (2012), в процеса на планиране на туризма успехът на процеса ще зависи от формалните структури и условия, установени от заинтересованите страни. Това също зависи от мотивацията, личностите и ролята на

заинтересованите страни. Много изследвания показват други фактори, които водят до успех на съвместното планиране, като признаване на взаимозависимост, чувство на доверие, съвместно формулиране на цели (Bramwell & Sharman, 1999) (T. V. Jamal & Getz, 1995). (Waayers et al., 2012) добави, че успехът на сътрудничеството зависи от изграждането на партньорства и доверие, признаване на взаимозависимост, генериране на колективна визия и цели и ангажираност сред заинтересованите страни. Най-трудната задача в процеса на сътрудничество, обаче, е изграждането на доверие сред заинтересованите страни и признаване на споделените проблеми (Tazim Jamal & Getz, 2000).

Интегрираната стратегия за развитие на “Писмените съкровища на трансграничната дестинация по Долен Дунав за литературния туризъм”, резултат от изпълнението на Обособена позиция 1 от публичната покана, бе разработена в условията на проведени две проучвания за мненията и предложенията на заинтересованите страни в региона Румъния-България. Посоченото обстоятелство гарантира последващото по-лесно разпознаване и приемане на общите насоки за развитие на литературния туризъм в региона от заинтересованите страни и съгласието им за сътрудничество в постигането им.

Изграждането и развитието на трансгранична мрежа от заинтересовани страни е в съответствие с очертаната в Стратегията за развитие на “Писмените съкровища на трансграничната дестинация по Долен Дунав за литературния туризъм”:

- ✓ Стратегическа цел № 1: Устойчиво нарастващо потребление на литературни туристически продукти, Приоритет 2.1. Активно функционираща мрежа от заинтересовани страни, Дейност 2.1.1. Установяване на трайни контакти със заинтересованите страни и система на взаимодействия с ясно разпределение на задължения – Човешки ресурси.

III. Териториален и времеви обхват на стратегическия план. Разпознати заинтересовани лица.

Съгласно условията на проект № ROBG-290 “Писмените съкровища на трансграничната дестинация по Долен Дунав за литературния туризъм“, средносрочният стратегически план за развитие на дейността на трансгранична мрежа от заинтересовани лица в областта на литературния туризъм е предвидено да обхваща 15-те гранични области между България и Румъния, а именно:

- За Румъния - седем окръга: Мехединц, Долж, Олт, Телеорман, Гюргево, Кълъраш, Констанца
- За България - осем области: Видин, Враца, Монтана, Плевен, Велико Търново, Русе, Силистра, Добрич

Погледнато в цялост, развитието на туризма в този регион е добро. Едно от най-съществените обстоятелства за това е, че на територията му се съхраняват огромно количество следи от човешката дейност от най-древни времена, поради което и към момента той привлича интереса на местни и чуждестранни туристи. Поради това във всичките 15 области на България и Румъния се регистрира една обща черта: развива се културния – исторически и религиозен туризъм.

Важно е да се отбележи, че поради традиционните връзки и отношения между двете съседни държави и народи, между тях вече съществува осезаем обмен на туристи, точно поради такива дадености. Една типична илюстрация е посещението на голям брой туристи от Румъния в област Плевен, България – поради наличието на значителен брой паметници и мемориали от времето на Руско-Турската война през 1877-1878 г., в която са взели участие крупни части румънски войски.

Специално трябва да бъдат посочени и природните дадености на региона, които също способстват за привличането на потоци от местни и чуждестранни туристи за специфични видове туризъм: от спортен (лов и риболов) до екологичен. В региона има уникално съчетание на достъп до море, реки (измежду които главната – една от основните европейски артерии, Дунав), планини, равнини. Като следствие, флората и фауната в него са изключително разнообразни, което привлича вниманието на туристите. Има известни балнеоложки възможности. Умереният континентален климат е също благоприятстващ фактор, който дава възможност да се практикуват различни видове туризъм през всички сезони, а това улеснява по-солидното практикуване и на литературния туризъм.

Регионът предлага и *екологичен, етнографски, селски и приключенски туризъм*.

Описаното разнообразие от възможности за различни видове туризъм обективно рефлектира върху интересите на различни, специфични групи от потребители на туристически услуги. Определени места от региона вече са им известни (на основата на

различните видове туризъм, които се предлагат от тях), и следователно сред тях съществува благодатна почва, върху която да се е засее интереса и към специалната ниша на литературния туризъм.

В рамките на Обособена позиция № 2 към публичната покана бе проведено проучване сред 300 представители на заинтересовани страни от цялата трансгранична зона България-Румъния. Последващо извършения анализ и оценка на капацитета на заинтересованите страни, които имат най-голяма мотивация и капацитет за активно участие в устойчивото развитие на литературния туризъм, изведе на преден план 150 основни институции и 50 допълнителни. Именно те ще поставят основите в изграждането на трансграничната мрежа, респ. тяхната съвместна дейност ще е обект на средносрочно планиране в настоящия документ.

Основните 150 селектирани заинтересовани страни са представени в следващата таблица.

Институция	Населено място	Вид на институцията
Държавен архив - Видин	гр. Видин	Архив
Biblioteca Județeană "Ioan N. Roman"	Constanța	Библиотека
Регионална библиотека "Михалаки Георгиев"	гр. Видин	Библиотека
Biblioteca Județeană "I.G. Bibicescu", Mehedinți	Drobeta-Turnu Severin	Библиотека
Biblioteca Județeană "Alexandru și Aristia Aman"	Craiova	Библиотека
Регионална библиотека "Партений Павлович"	гр. Силистра	Библиотека
Регионална библиотека "Христо Смирненски", Плевен	гр. Плевен	Библиотека
Регионална библиотека "Пантелей Павлович", град Силистра	гр. Силистра	Библиотека
ПБНЧ "Еленка и Кирил Д. Аврамови 1856", Свищов	гр. Свищов	Библиотека
Библиотека при НЧ "Петър Богдан - 1909", град Чипровци	гр. Чипровци, обл. Монтана	Библиотека
Biblioteca Judeteana "I. G. Bibicescu" Mehedinti	Drobeta-Turnu Severin	Библиотека

Регионална библиотека "Христо Ботев"	Враца	Библиотека
Библиотека при НЧ "Развитие-1927"	с. Боровци, общ. Берковица, обл. Монтана	Библиотека
Регионална библиотека "Дора Габе"	гр. Добрич	Библиотека
РБ П. Р. Славейков - Велико Търново	гр. Велико Търново	Библиотека
НЧ "Н.Й.Вапцаров - 1924"	гр. Криводол	Библиотека
Biblioteca Municipală Virgil Carianopol Caracal	Caracal	Библиотека
ОбКИ "Художествена галерия - Русе"	гр. Русе	Галерия
Casa de Cultura Traian Demetrescu	Craiova	Галерия
ВТУ "Св. Св. Кирил и Методий"	гр. Велико Търново	Друго
Държавна опера - Русе	гр. Русе	Друго
Русенски университет "Ангел Кънчев"	гр. Русе	Друго
Книжарница "Хермес"	гр. Велико Търново	Друго
Hotel Splendid1900	Craiova	Друго
Hotel-restaurant Panoramic	Calafat	Друго
Сиела Норма	Плевен	Друго
Universitatea din Craiova, Facultatea de Horticult	Craiova	Друго
Hotel Restaurant SPA Casa Comana	Comuna Comana, Judetul Giurgiu	Друго
Hotel Stavros	Mamaia	Друго
Hotel REXTON	Craiova	Друго
Helin Aeroport	Craiova	Друго
Pensiunea Carul din Stele	Beharca	Друго
Ramada Plaza Craiova	Craiova	Друго

Hotel Europeca	Craiova	Друго
Hotel Casa David	Craiova	Друго
DNT house	Carcea	Друго
Pensiunea Simona	Perisor	Друго
Pensiunea La Tase	Calafat	Друго
СУПНЕ "Фридрих Шилер"	гр. Русе	Друго
Средно училище "Христо Ботев" - Русе	гр. Русе	Друго
Restaurant Pensiunea "La Nasu"	Fantanele jud Teleorman	Друго
Hotel Arcadia	Mamaia	Друго
Motel Hanul cu Noroc	Alexandria	Друго
Областен Информационен Център - Враца	гр. Враца	Друго
Кораб Радецки	гр. Враца	Друго
Teatrul Național "Marin Sorescu" Craiova	Craiova	Друго
Teatrul pentru copii si tineret Colibri Craiova	Craiova	Друго
Centrul Cultural Municipal "Radu Serban" Caracal	Caracal	Друго
SC MAYLANDSTYLE SRL	Alexandria	Друго
Episcopia Slatinei si Romanatilor	Slatina	Манастир
Бряг Медиа Груп	гр. Русе	Медия
Община Плевен Туристически информационен център	гр. Плевен	Местна администрация
Община Видин	гр. Видин	Местна администрация
Община Дулово	гр. Дулово	Местна администрация
Primaria Municipiului Călărași	Călărași	Местна администрация
Община Монтана	гр. Монтана	Местна администрация

Consiliului Județean Dolj	Craiova	Местна администрация
Община Кнежа	гр. Кнежа	Местна администрация
Община Вършец ТИЦ - Вършец	гр. Вършец	Местна администрация
Primaria Municipiului Craiova	Craiova	Местна администрация
UAT Municipiul Drobeta Turnu Severin	Drobeta Turnu Severin	Местна администрация
Consiliului Județean Teleorman	Alexandria, Teleorman	Местна администрация
Община Вълчедръм	гр. Вълчедръм	Местна администрация
Consiliul Județean Constanța	Constanța	Местна администрация
Primăria Constanța	Constanța	Местна администрация
Institutul Roman de Cercetari Marine	Constanța	Местна администрация
Muzeul Olteniei Craiova	Craiova	Музей
Регионален исторически музей - Добрич	гр. Добрич	Музей
Palatul Marincu - Muzeul de Arta si Etnografie Calafat	Calafat	Музей
Регионален исторически музей - Русе	гр. Русе	Музей
Muzeul Campiei Boianului Traian Zorzolui	Draganesti-Olt	Музей
Muzeul judetean "Teohari Antonescu" Giurgiu	Giurgiu	Музей
Регионален исторически музей Видин	гр. Видин	Музей
Muzeul "Carsium"	Hârșova	Музей
Къща-музей „Емилиян Станев“	гр. Велико Търново	Музей
Регионален исторически музей	гр. Велико Търново	Музей

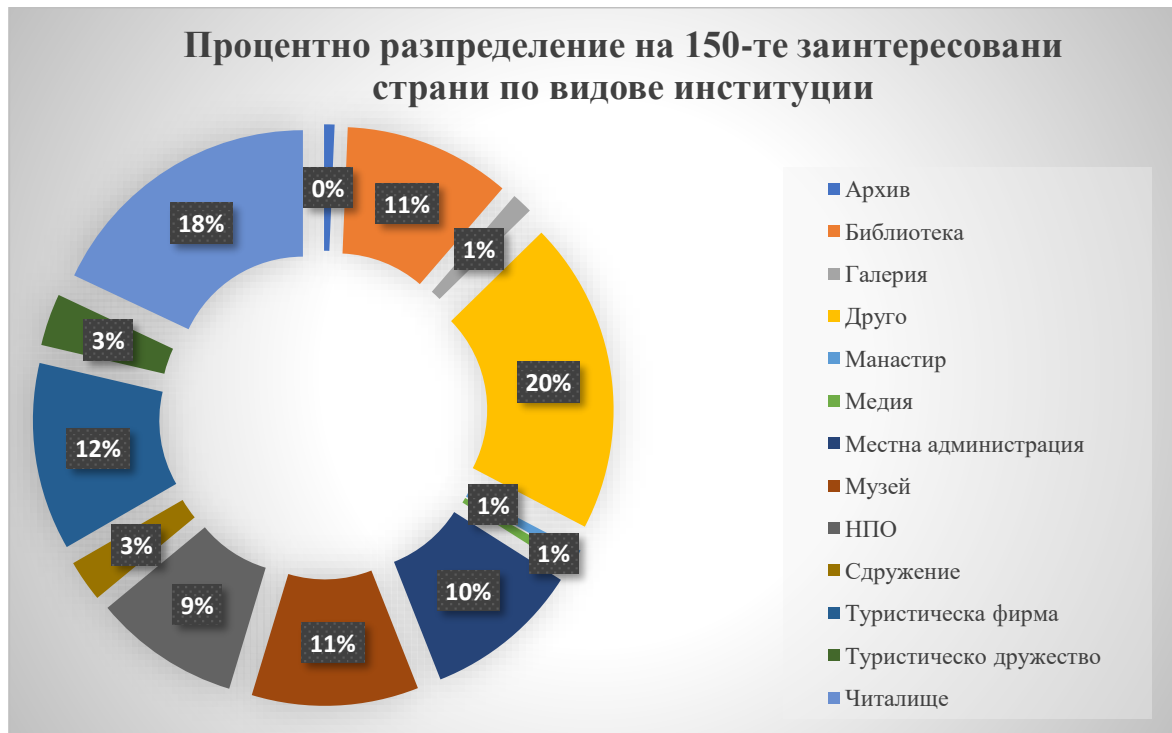
Cazino Constanța	Constanța	Музей
Casa Memoriala "Alexandru Sahia"	Comuna Manastirea, Județul Călărași	Музей
Исторически музей - Бяла черква	гр. Бяла черква	Музей
Muzeul Civilizatiei Gumelnita	Oltenita	Музей
Muzeul de Arheologie Callatis	Mangalia	Музей
Muzeul Marinei Romane	Constanța	Музей
Сдружение "Агенция за развитие на Северозападна България"	гр. Монтана	Неправителствена организация
Сдружение "Културни пространства" - Русе	гр. Русе	Неправителствена организация
Търговско-промишлена палата - Добрич	гр. Добрич	Неправителствена организация
Международно дружество "Елиас Канети"	гр. Русе	Неправителствена организация
Asociatia Moara de hartie	Comana, jud. Giurgiu	Неправителствена организация
Asociatia Pro-Mehedinti	Drobeta-Turnu Severin	Неправителствена организация
СНЦ "Паралел-Силистра"	Силистра	Неправителствена организация
Institutul Național al Patrimoniului	Bucuresti	Неправителствена организация
Сдружение "МИГ общини Елена и Златарица"	гр. Елена	Неправителствена организация
Asociatia Lunca Dunarii	Călărași	Неправителствена организация
Институт Перспективи	гр. Свищов	Неправителствена организация

Русчук.бг	гр. Русе	Неправителствена организация
Русенска асоциация в помощ на обществото и младите	гр. Русе	Неправителствена организация
Asociatia Carsium	Hîrşova	Неправителствена организация
Сдружение "Българско наследство", Балчик	гр. Балчик, България	Сдружение
Asociatia de Turism Oltenia (ATO)	Craiova	Сдружение
Asociatia Romana a Tinerilor cu Initiativa	Craiova	Сдружение
Дружество на писателите	гр. Плевен	Сдружение
Ii Grumeza Laurentiu Valentin	Orşova	Туристическа фирма
Christian Tour	Constanța	Туристическа фирма
Space Travel	Călărași	Туристическа фирма
Tropical Tour	Craiova	Туристическа фирма
Oltenia Tour	Craiova	Туристическа фирма
ЕТ "ИРКАТУР - ДИМИТЪР ИВАНОВ"	гр. Монтана	Туристическа фирма
Palace Tour	Craiova	Туристическа фирма
Kristiana Tour	Craiova	Туристическа фирма
Marshall Turism	Craiova	Туристическа фирма
Albert Travel	Călărași	Туристическа фирма
Go for Travel	Medgidia	Туристическа фирма
Angel Travel	Constanța	Туристическа фирма

Maramond	Craiova	Туристическа фирма
Touropa	Craiova	Туристическа фирма
ТА "АПОЛО" 2000	гр. Русе	Туристическа фирма
Tropical Tour SRL	Craiova	Туристическа фирма
Hercules Tour	Drobeta-Turnu Severin	Туристическа фирма
Paradis Vacante de Vis	Constanța	Туристическа фирма
Pensiunea agroturistica "Giulia"	Islaz	Туристическо дружество
Дружество "Будители", област Монтана	Монтана, Лом	Туристическо дружество
Eurolines	Craiova	Туристическо дружество
Туристически информационен център - град Елена	гр. Елена	Туристическо дружество
ASOCIAȚIA JUDEȚEANĂ DE AGROTURISM, TURISM RURAL ȘI ECOLOGIC CĂLĂRAȘI	Calarasi, judetul Calarasi	Туристическо дружество
Народно читалище "Съзнание 1894"	с. Асеновци	Читалище
Народно читалище "Паисий Хилендарски 1870"	гр. Балчик	Читалище
Народно читалище "Факел-1926", с. Зверино	с. Зверино, община Мездра, област Враца	Читалище
НЧ "Трудолюбие 1884"	гр. Бяла	Читалище
Народно Читалище "Дочо Михайлов - 1906"	с. Бабук, общ. Силистра	Читалище
Народно Читалище "Виделина - 1949"	с. Вокил, общ. Дулово	Читалище
Народно читалище "Развитие - 1892"	гр. Бяла Слатина	Читалище

Народно читалище "Христо Ботев - 1901 г."	с. Зафирово, обл. Силистра, общ. Главиница	Читалище
Народно читалище "Фар 1930"	с. Паволче, общ. Враца, обл. Враца	Читалище
Народно читалище "Христо Ботев - 1942"	с. Окорш, общ. Дулово	Читалище
Народно читалище "Дружба 1898"	с. Дуранкулак, общ. Шабла, обл. Добрич	Читалище
НЧ "Слънце-1925" с.Алеково, общ. Свищов	с. Алеково, общ. Свищов, обл. Велико Търново	Читалище
НЧ "ПРОСВЕТА - 1944"	с. Черник, общ. Дулово	Читалище
НЧ "ОТЕЦ ПАИСИЙ - 1949"	с. Овен, общ. Дулово	Читалище
НЧ "ХРИСТО БОТЕВ - 1941"	с. Паисиево, общ. Дулово	Читалище
Народно читалище "Светлина - 1928", с. Неговановци	с. Неговановци, общ. Ново село, обл. Видин	Читалище
Народно читалище "Пробуда 1927 Софрониево"	с. Софрониево, общ. Мизия, обл. Враца	Читалище
Каритас Русе	гр. Русе	Читалище
Народно читалище "Съгласие - 1890", гр. Каварна	гр. Каварна, обл. Добрич	Читалище
НЧ "Съзнание - 1915 г."	с. Септемврийци	Читалище
НЧ "Светлина - 1941" - град Генерал Тошево, област Добрич	гр. Генерал Тошево	Читалище
Народно читалище "Зора 1894", град Шабла	гр. Шабла, обл. Добрич	Читалище
НЧ "Христо Смирненски - 1940 г."	с. Ситово, общ. Ситово, обл. Силистра	Читалище
НЧ "Светлина - 1906 - Смилец"	с. Смилец, общ. Силистра	Читалище
НЧ "Съзнание - 1927"	с. Долни Вадин	Читалище
Библиотека при НЧ "Постоянство", гр. Лом	гр. Лом	Читалище
Народно читалище "Димитър Дончев - Доктора - 1893"	гр. Тервел, обл. Добрич	Читалище

Процентните дялове на отделните институции в структурата на 150-те основни заинтересовани страни е представена на следващата графика.

Разпределението на заинтересованите страни между Румъния и България по видове институции е както следва:

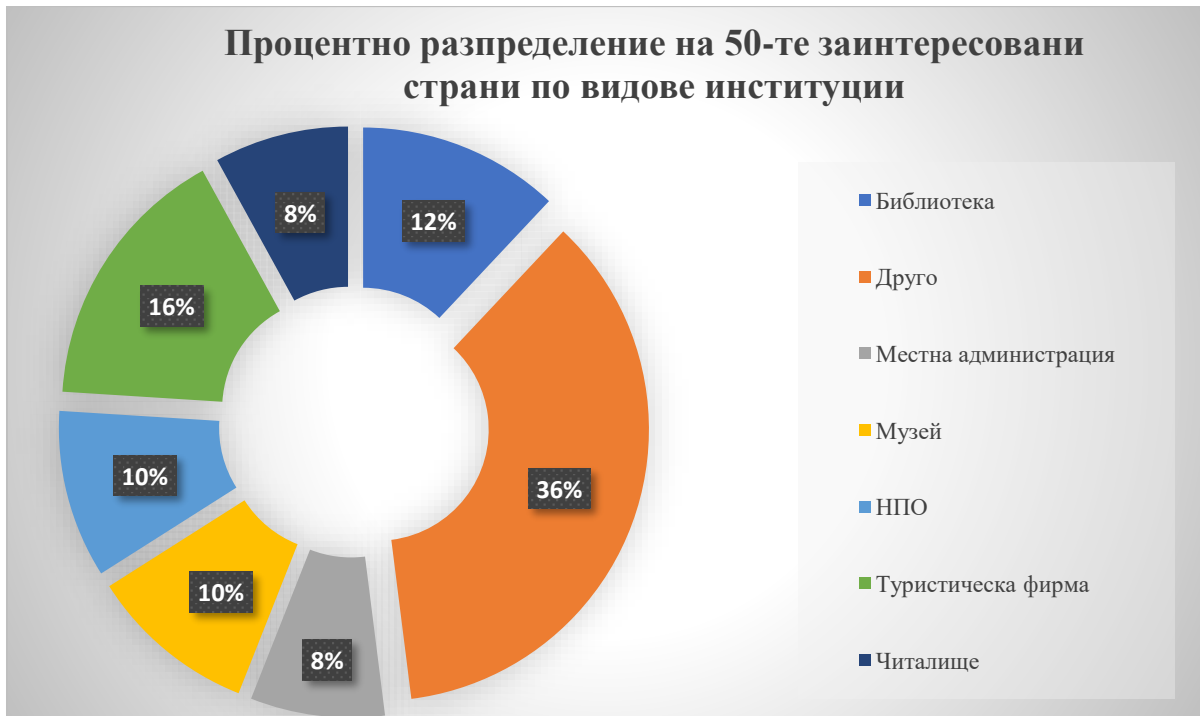

Легенда: Син (първи) стълб: Данни от България; Оранжев (втори) стълб: Данни от Румъния

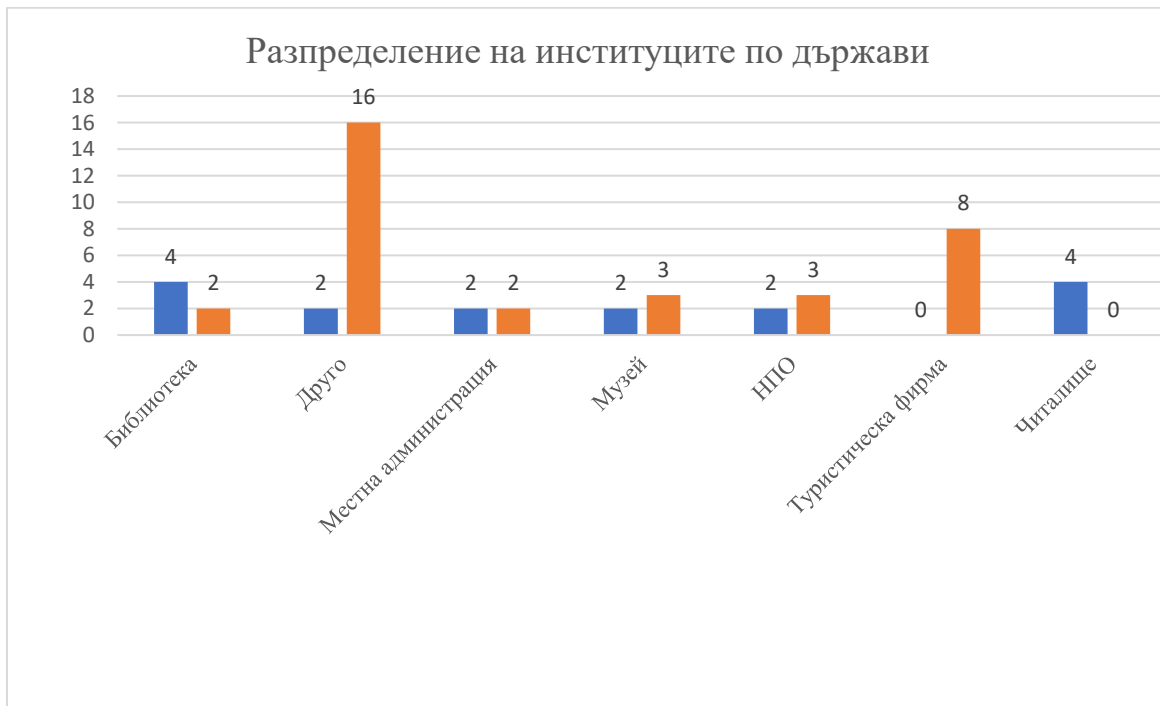
Що се отнася до допълнителните 50 заинтересовани страни, те са както следва:

Институция	Населено място	Вид на институцията
Biblioteca Judeteana "I.A. Bassarabescu" Giurgiu	Giurgiu	Библиотека
Biblioteca Judeteana Olt "Ion Minulescu"	Slatina	Библиотека
Библиотека при НЧ "Христо Ботев - 1900"	гр. Вършец	Библиотека
Народно читалище "Освобождение - 1940"	с. Сокол	Библиотека
НЧ "Захари Стоянов-1937" гр. Русе - библиотека	гр. Русе	Библиотека
НЧ "Христо Ботев - 1907"	гр. Роман	Библиотека
Domeniul Greaca	Calarasi	Друго
Hotel Dobrogea	Medgidia	Друго
Hotel Edma	Alexandria	Друго
Hotel Hestia	Calarasi	Друго
Hotel Putitor Danubius Pontic	Zimnicea	Друго
Motel Mara	Alexandria	Друго
Pension Azaro	Oltenița	Друго
Pensiunea Curtea dintre Vii	Ostrov	Друго
Pensiunea Tropaeum Traiani	Adamclisi	Друго
Popas Fântânița	Murfatlar	Друго
Primaria Municipiului Alexandria, Teleorman	Alexandria	Друго
Red Hotel	Alexandria	Друго
Vila Giulia, Izlaz, Teleorman	Izlaz	Друго
Vila Levent	Mangalia	Друго
Vila Select	Techirghiol	Друго
Villa Edel	Constanta	Друго
Гаяна бук енд арт	Русе	Друго
СУПНЕ "Фридрих Шилер"	гр. Русе	Друго
Consiliul Judetean Giurgiu	Giurgiu	Местна администрация
Directia Judeteana de Cultura Dolj	Craiova	Местна администрация
Областна администрация Русе	гр. Русе	Местна администрация
Община Елена	гр. Елена	Местна администрация
Arhivele Nationale	Constanța	Музей

Casa Memoriala "Petre Ghelmez"	Giurgiu	Музей
Muzeul de Artă Craiova	Craiova	Музей
Музей на градския бит	гр. Русе	Музей
Регионален исторически музей Велико Търново	Велико Търново	Музей
ASOCIATIA ART - MUSIC FOR PEOPLE	Constanta	Неправителствена организация
Asociatia Callatis	Mangalia	Неправителствена организация
ASOCIATIA DE PROMOVARE SI DEZVOLTARE TURISTICA AQUA MAGIC	Mamaia	Неправителствена организация
Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия	гр. Русе	Неправителствена организация
Русчук.БГ	гр. Русе	Неправителствена организация
Agentia de turism VIP TOURS	Giurgiu	Туристическа фирма
Agentii de turism Filadelfia Group	Alexandria	Туристическа фирма
Daiavedra	Constanta	Туристическа фирма
Emma Holidays	Hârșova	Туристическа фирма
Logic Travel	Alexandria	Туристическа фирма
PHEONIX TRAVEL	Drobeta-Turnu Severin	Туристическа фирма
ROXY TRAVEL	Constanța	Туристическа фирма
Sky Limit	Craiova	Туристическа фирма
НЦ "Възраждане 1906"	с. Щръклево	Читалище
НЧ "Ангел Кънчев"	гр. Русе	Читалище
НЧ "Пробуда - 1908"	гр. Грамада	Читалище
НЧ "Просвета - 1909", с.Хайредин	с. Хайредин	Читалище

Разпределението на заинтересованите страни между Румъния и България по видове институции е както следва:

Легенда: Син (първи) стълб: Данни от България; Оранжев (втори) стълб: Данни от Румъния

В изготвения анализ на заинтересованите страни бяха изведени 3 групи институции с различен потенциал за участие в развитието на литературния туризъм в трансграничния регион Румъния-България, а именно:

- Първа група – те са с най-висок потенциал като комбинация от капацитет и мотивация и тук се включват галериите, читалищата, сдруженията и местните администрации
- Втора група - те са със среден потенциал като комбинация от капацитет и мотивация и тук се поместват библиотеките, музеите и различните видове други субекти, които биха имали отношение към процеса на създаването и разпространението на продукти на литературния туризъм.
- Трета група – това са субектите с най-нисък потенциал – се включват туристическите фирми, туристическите дружества, неправителствените организации и архивите.

Настоящият стратегически план ще вземе предвид изведените в анализа към Обособена позиция № 2 резултати за мотивацията и капацитет на отделните заинтересовани страни и ще предложи конкретни мерки за стимулиране участието им в дейността на трансграничната мрежа.

С оглед на обстоятелството, че изграждането на трансгранична мрежа от заинтересовани лица в областта на литературния туризъм е пилотна по своя характер, то мерките в настоящия план е предвидено да покриват референтния период от 2020 г. до края на календарната 2024 г. Периодът е оптимален за разработване и тестване ефективността на мерките, след което би могло да се пристъпи към тяхното актуализиране / адаптиране.

IV. Цели и дейности

Основната цел на настоящия стратегически план е изграждането и ефективното функциониране на устойчива мрежа от заинтересовани страни, която да подпомага развитието на литературния туризъм в трансграничния регион Румъния- България.

Изведената основна цел би могла да бъде разгледана през призмата на следните **специфични цели и дейности за изпълнението им:**

- ❖ **Специфична цел № 1: Ефективно мобилизиране на капацитета на селектираните заинтересовани страни и дългосрочното им ангажиране в процеса по развитие и популяризиране на литературния туризъм в региона**

Дейност 1.1: Предоставяне от заинтересованите страни на предложение за индивидуален принос и ресурси, подкрепящи развитието на литературния туризъм в трансграничния регион

Полагането на съвместни координирани дейности от страна на мрежата от заинтересованите страни в изпълнение на Интегрираната стратегия за устойчиво развитие на “Писмените съкровища на трансграничната дестинация по Долен Дунав за литературния туризъм”, 2020 – 2030 г., предполага познаване на техните конкретни желаниа и възможности да участват в този процес. Целта е постигане на оптимално за страните съдействие, без нарушаване на установените им работни ангажименти по основна дейност. Още в началния етап от сформирането на мрежата следва да се направи проучване, като за целта се предлага ползването на стандартизиран въпросник, който да бъде разпратен по официалните контактни мейли на участниците.

Дейност 1.2: Изготвяне на годишна база на координирана програма с инициативи на мрежата от заинтересовани страни

На база получената и обработена информация по Дейност 1.2, би следвало да се състави програма, в която да се целеположи на годишна база работата на мрежата. Изграждането на такъв вид документ и последващото му приемане от страните ще систематизира ресурсите и ще зададе координиран режим на съвместни действия. Тъй като програмата има оперативен характер, то същата подлежи на актуализации при поява на необходимост, така че да отговаря за промените в средата.

Дейност 1.3: Повишаване на знанията и капацитета на членовете на мрежата от заинтересовани страни по въпросите и мерките в областта на литературния туризъм, предприемане на мерки за повишаване на стимулите за участието им в мрежата

Видно и от направеното в рамките на Обособена позиция № 2 проучване сред заинтересованите страни, всеки вид група по различен начин оценява наличния човешки потенциал (най-висока оценка е сред сдруженията и галериите и най-малък при архивите), степента на важност да е част от структура за създаването и разпространението на туристически продукт (най-висок сред читалищата и най-нисък при туристическите фирми, НПО-тата), разпознаване като благоприятно участието в структурата за създаването и разпространението на такъв вид туристически продукти (най-висока оценка при сдруженията и читалищата и най-ниска при туристическите дружества).

В анализа бе отчетена слабата активност на търговските субекти, които са в най-директен контакт с крайните потребители. Очевидно е, че според съвкупността на заинтересованите страни би било много трудно да се постигне реално развитие на продукта, ако не бъдат активизирани тези субекти. Това означава, че трябва да се създадат условия, чрез които те да бъдат практически заинтересовани да създават и

предлагат продукти, свързани с литературния туризъм. На първо място, би следвало те да бъдат „захранени“ с достатъчно и подходяща информация, която от една страна да заостри вниманието им, а от друга – да ги ориентира към възможностите за реално създаване на продукти с такъв характер.

Като благоприятно обаче може да бъде оценено обстоятелството, че основната причина за недостатъчния потенциал по принцип се крие не в липсата на мотивация (средно за съвкупността на заинтересованите страни), а – в обективната липса на достатъчно капацитет (и от гледна точка на условията в региона, и от гледна точка на човешките ресурси вътре в самите субекти).

От тази гледна точка, предприемането на система от дейности по информиране и ангажиране на членовете на мрежата, а и на потенциално бъдещите такива, с въпросите по развитие на литературния туризъм, би благоприятствало по-активното им участие в съвместно планираните дейности.

В програмата по Дейност 1.2 да се планира провеждането на тематични семинари, информационни дни, обучения, уъркшопи за обмен на добри практики между участниците и друг подобен вид прояви. В т. 7 от настоящия документ въпросът е разгледан по-обстойно.

Препоръчва се още в началния етап от функционирането на мрежата всеки член да се запознае с дейностите и резултатите от изпълнението на проект № ROBG-290 „Писмените съкровища на Долен Дунав“. По този начин мрежата ще добие по-ясна и пълна представа за общата визия на следваната посока на развитие на литературния туризъм в региона.

Дейност 1.4: Проследяемост на реализирания принос на заинтересованите страни в дейността на мрежата

Правилното функциониране на мрежата от заинтересовани лица е в пряка връзка от наличието на обратна връзка и контрол на извършените от участниците действия. Препоръчва се на края на всяка календарна година да се изготвят и предават индивидуални отчети за дейността. За по-лесната им последваща обработка е добре те да са по стандартизиран образец, в който освен изпълненото към дадения момент да се посочат и срещаните затруднения и предложения за инициативи през следващия годишен период. На тази основа ще е по-оптимално съставянето на годишната програма, а и ще бъде проследявана степента на ангажираност и мотивация на участниците в мрежата.

Извън годишното отчитане, обратна връзка може да се получи и на останалите съвместни срещи, инициативи, индивидуални разговори.

❖ Специфична цел № 2: Установяване и поддържане на ефективна комуникация между заинтересованите страни и партньорите по проекта

Дейност 2.1: Изграждане и утвърждаване на подходящи комуникационни канали

Тук се включва утвърждаването на всички приложими средства за комуникация, чрез които ще се осъществява взаимодействието между участниците в мрежата. За повече информация – виж т. 7 от настоящия документ.

Дейност 2.2: Разработка на вътрешни правила и процедури за комуникация, съгласуване и взимане на решения, обратна връзка и контрол

Протичането на ефективна комуникация и обмен на данни предполага наличието на ясни инструкции за начина, по който следва да протичат. От тази гледна точка се предлага ползването на правила и процедури, които да отговарят на йерархичните нива в структурата и разпознатите права и задължения и отговорности на страните. За повече информация – виж т. 7 от настоящия документ.

❖ Специфична цел № 3: Разгръщане на мащаба на мрежата от заинтересовани страни

Дейност 3.1: Привличане на нови участници в мрежата

За развитието на литературния туризъм в региона, а и не само, е важно както запазване на ангажираните към момента заинтересовани страни, но и привличането на нови такива. За тази цел от полза ще бъдат всички предстоящи публични събития, съдействието на държавните институции, популяризирането на мрежата сред партньорите на заинтересованите лица.

Дейност 3.2: Разширяване на приноса и ангажираността на текущите участници

Встъпването в членство в мрежата предполага преминаването на опознавателен период, в които желанието на заинтересованите страни да участват се свежда до ограничен в определена степен принос. Целта на планираните към Дейност 1.3 инициативи е да повиши ангажираността, капацитета, опита и желанието на заинтересованите страни да обединят усилия по развитието на литературния туризъм в региона. Предвижда се във всяка следваща съставяна годишна програма за дейността на мрежата да се стимулира нарастването на индивидуалния принос, заедно с реализираните насрещни ползи. Цели се задействането на мултиплициращ ефект на принадлезна стойност към единичното (отделните заинтересовани страни) и общото (мрежата).

Дейност 3.3: Установяване на партньорства с фирми, организации и институции от други региони и браншове.

Функционирането на мрежата се нуждае от подкрепата на трети лица (в лицето на фирми, организации и институции), които да допълват, доразвиват, популяризират и подпомагат дейността ѝ. Тук се включват не само юридически лица от бранша, а и от съседни, с които би могла да се намери допирна точка. Установяването на партньорства е предпоставка за последващо привличане на лицата в структурата на мрежата.

V. Принципи при функционирането на мрежата от заинтересовани страни

Изграждането и функциониране на мрежата от заинтересовани страни в услуга на устойчивото развитие на литературния туризъм в трансграничния регион Румъния-България би следвало да се опира на система от принципи, като същите биха могли да се разгледат на две нива:

1. Ниво 1: Принципи, касаещи структурното функциониране на мрежата (Вътрешни принципи)

Вътрешните принципи касаят организационната структура на мрежата от заинтересовани страни и начина ѝ на функциониране. Общите принципи, основани на международните добри практики, включват:

- *Ангажираност (отговорност)* – изразява се в осъзната нужда да се разбере, ангажира и идентифицира местната общност и да се предприемат съответните действия още на ранен етап. Налице е при ясна визия за общите цели на мрежата от заинтересовани страни и полагането от всеки неин член на необходимите усилия за сътрудничество и адекватен принос в постигането им.
- *Интегритет* - демонстрира се тогава, когато заинтересованите страни са ангажирани по начин, който насърчава взаимно доверие и уважение;
- *Уважение* – създава се когато правата, културните убеждения, ценности и интереси на заинтересованите страни и съседните местни общности са взети предвид;
- *Прозрачност* - има тогава, когато тревогите на местните хора биват разглеждани бързо, открито и ефективно;
- *Приобщаване* – постига се когато широкото участие се насърчава и подкрепя чрез подходящи за целта възможности;
- *Доверие* – гради се чрез открит и стойностен диалог, в който се демонстрира уважение и се поддържат убежденията, ценностите и мненията на местната общност.
- *Равнопоставеност* – мнението и интересите на отделните заинтересовани страни в мрежата се цени и приема с еднаква тежест
- *Хоризонтални политики* – не се допуска дискриминация на заинтересованите страни по религиозни, възрастови, полови, етнически и др. принципи.

- *Балансираност* – изразява се в постигането на оптимални съотношения между представители на различните групи от заинтересованите страни
- *Адаптивност* – мрежата може да се променя и нараства и разклонява в различни направления, в съответствие с нуждите на средата
- *Доброволност* – участието на всяка една от заинтересованите страни в мрежата трябва да е доброволно и без прилагането на механизми на въздействие
- *Автономност* – различните типове участници следва да имат принос към общата цел на мрежата, но при съблюдаване и зачитане на мисията на своята организация.

2. Ниво 2: Принципи, касаещи решенията за осъществяване на конкурентен и устойчив литературен туризъм (Външни принципи)

Първото Съобщение – „Дневен ред за устойчив и конкурентоспособен европейски туризъм“ (Европейска комисия, 2007 г.) – определя принципите в Европа. Тези принципи са следните:

- *Възприемане на цялостен и интегриран подход*: Всички различни въздействия на туризма трябва да бъдат съобразени при планирането и развитието му.
- *Планиране в дългосрочна перспектива*: Дългосрочното планиране изисква способността за поддържане на дадени дейности във времето.
- *Постигане на подходящо темпо и ритъм на развитие*: Необходимо е при развитието на туризма да бъдат отразени и зачетени естеството, ресурсите и нуждите на приемащите общности и дестинации.
- *Включване на всички заинтересовани страни*: устойчивият подход изисква всеобхватно и отдадено участие при взимането на решения и прилагането на практика от всички заинтересовани за постигането на резултати страни.
- *Ползване на най-добрите налични знания*: Политиките и действията трябва да бъдат съобразени с най-актуалните и подходящи проверени източници на знания. Информацията относно тенденциите и въздействията на туризма, придобитите умения и опит трябва да бъдат разпространени из цяла Европа.
- *Намаляване и управление на риска* (принцип на предохранителните мерки): Когато има несигурност по отношение на резултатите е необходимо извършването на пълна оценка и предприемането на превантивни действия за избягване на възможността за нанасяне на вреда на околната среда или обществото.
- *Отразяване на въздействията върху разходите* (плаща потребителят и замърсителят): Цените следва да отразяват действителните разходи за обществото от потреблението и производствените дейности.
- *Установяване и зачитане на граници, където е уместно*: Следва да бъде отчетен капацитетът за прием на отделните обекти и по-широките туристически

райони, с готовност и възможност за ограничаване, където и когато е подходящо, на обхвата на туристическото развитие и обема на туристическия поток.

- *Провеждане на постоянен мониторинг:* Устойчивостта се основава на осъзнаването на въздействията и непрекъснатото им отчитане, за да е възможно да бъдат направени необходимите промени и подобрения.

Посочените принципи следва да бъдат съблюдавани при осъществяване на дейността на заинтересованите страни, а заедно с тях и действащите нормативни и стратегически документи в областта на туризма на европейско, национално и регионално ниво.

В последните години се засилва фокуса върху утвърждаването на устойчивост в развитието на туризма. Световната организация по туризъм определя понятието по следния начин: „развитие на туризма (което) не поражда сериозни екологични или социокултурни проблеми, спомага поддържането и подобряването на цялостното качество на околната среда на туристическата област и осигуряването на високо ниво на удовлетвореност на туристите, така че да бъдат развивани туристическите пазари и ползите от туризма да станат широко разпространени сред обществото“ (Световна търговска организация – СТО, 1998 г.). Същата институция определя понятието и като вид туризъм, „който отчита напълно настоящите си и бъдещи икономически, социални и екологични въздействия, отговаряйки на потребностите на посетителите, индустрията, околната среда и приемащите общности“. (Програмата на ООН за околната среда – UNEP и СТО, 2005 г.)

Следователно, някои от основните принципи на устойчивия туризъм съответно трите основни стълба на устойчивостта, които всички заинтересовани страни трябва да вземат под внимание, са следните:

- Оптимално използване на екологичните ресурси и спомагане за съхраняването на природните ресурси и биоразнообразието.
- Зачитане на социокултурната самобитност на приемащите общности, допринасяне за межкултурното разбирателство и толерантност.
- Планиране на изпълними, дългосрочни икономически действия, осигуряващи социалноикономически ползи за всички заинтересовани страни, разумно разпределени между участниците и обхващащи стабилна заетост и възможности за придобиване на доходи за приемащите общности.

VI. Методология за ефективно функциониране и комуникация между членовете на трансграничната мрежа на заинтересованите страни

Изграждането на ефективно функционираща и устойчива мрежа от заинтересовани страни предполага наличието на следните основни елементи:

– Правомощия и задължения на всеки партньор

Правомощията и задълженията биха могли да се договорят на две нива:

- Ниво 1: Общи (еднакви за всички участници) – тук се включват базови равноправни условия, които гарантират правилното функциониране на системата, без отчитане на индивидуалните особености на участниците. Същите следва да не са в противоречие с основната дейност на участниците.
- Ниво 2: Специални (индивидуални) – тук биха могли да се оформят надграждащи специфични правомощия и задължения, съгласно характера на дейността на участниците, с цел подпомагане дейността на мрежата, без внасяне на диспропорции от всякакъв характер.

Общите правомощия и задължения ще бъдат разписани на централно ниво, а специалните ще са обект на индивидуални предложения. И двата вида, впоследствие, ще са обект на гласуване и одобрение.

– Действителен принос и вид ресурси

Приносът на отделните участници в мрежата, в т.ч. въввлечените от тях човешки, интелектуални, материални и др. вид собствени ресурси не трябва да нарушава изпълнението на основната им дейност, като в същото време трябва да е съобразен с нуждите и целите на мрежата и да е координиран с останалите инициативи (по вид, време и място, където и когато е необходимо).

При стартиране на работата на мрежата всеки един участник следва да направи предложение за начина, по който може да е полезен за развитието на литературния туризъм в региона. На база събраните предложения за индивидуален принос ще бъде изграден общ подробен план-програма с координирани дейности, който ще подлежи на последващо одобрение и изпълнение. Същият следва да се съставя ежегодно, както и би могъл да се актуализира при заявка, от който и да е участник в мрежата и получено одобрение от мнозинството.

– Работни стъпки и процедури

Работните стъпки представляват детайлизирани, последователни действия в изпълнение на утвърдената план-програма. От своя страна процедурите ще определят начина на протичане на управленските, надзорните и изпълнителните процеси в структурата.

– Комуникационна система

Комуникационната система е представена подробно в следващата точка. Целта е постигането на навременна, ясна, ориентирана към бързо разрешаване на текущи въпроси комуникация.

– *Риск от сетълмент, непредвидени обстоятелства*

Подобно на комуникационната система, рисковете са представени в отделна точка в настоящия документ, като всеки от тях е оценен по скала за вероятност на проявление, а също така са предложени и базови мерки за снижаването им. Предвидимостта на външната и вътрешната за мрежата среда е основен фактор за активността на заинтересованите страни в полза на достигането на разпознатите общи цели.

– *Крайни ползи от участието*

Развитието на туризма в дестинацията би довел до различни по вид ползи за различните участници в мрежата от заинтересованите страни. Ползите следва да се разпознаят още в началния етап от функционирането на мрежата и да се представят сред участниците. Напомняме, че съгласно направеното проучване сред заинтересованите страни в рамките на Обособена позиция № 2 беше установено, че участието на организацията в създаването, развитието и разпространението на туристически продукти, свързани с литературен туризъм, би се отразило по-скоро благоприятно на дейността ѝ според четири десети от участниците в проучването, а изцяло благоприятно – според почти една трета.

VII. Форми и дейности за комуникация между членовете на трансграничната мрежа на заинтересованите страни

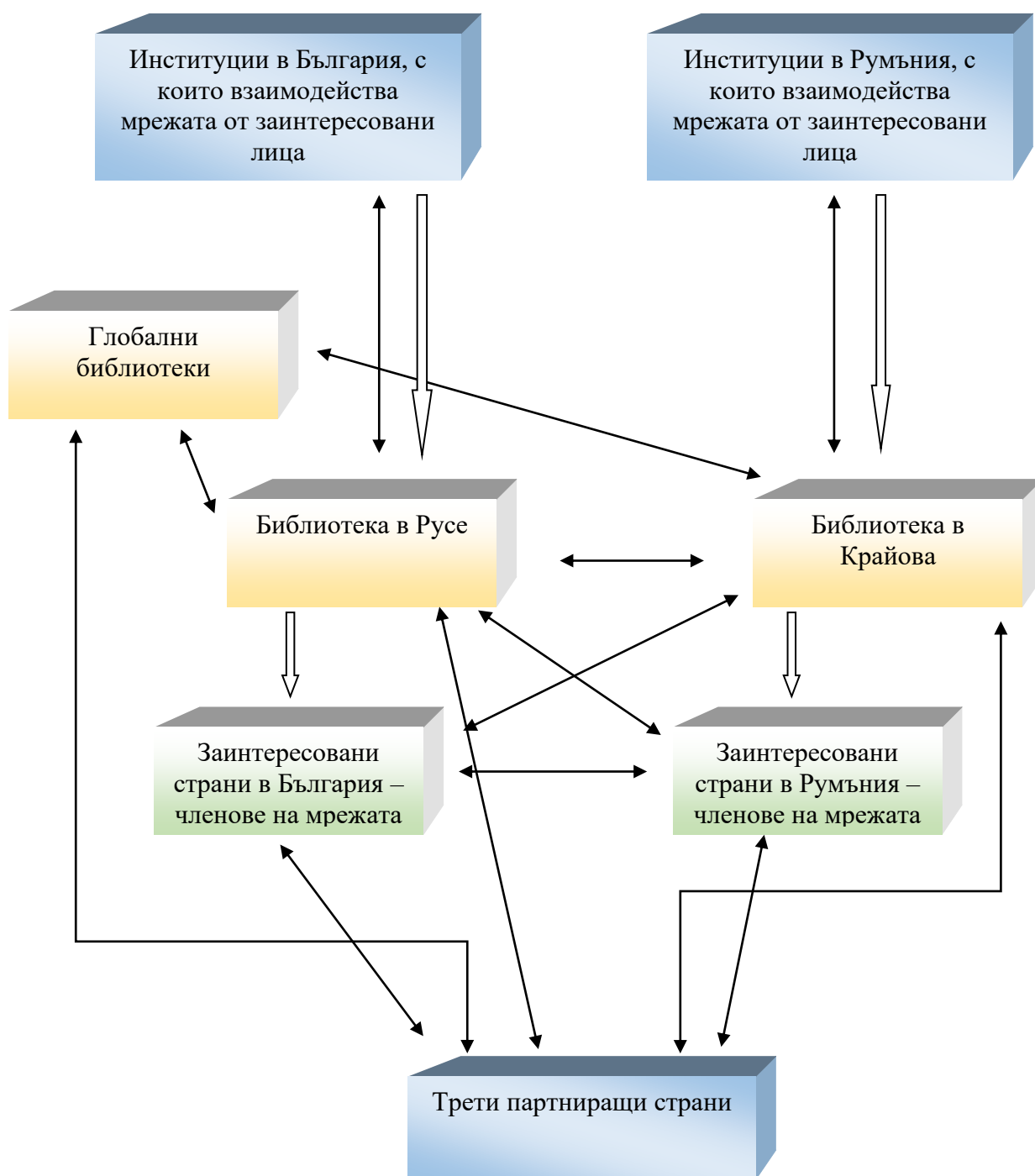
Като Специфична цел № 2 бе заложено установяването и поддържане на ефективна комуникация между заинтересованите страни и партньорите по проекта. Тук се включват две дейности - по извеждане на информационните канали и процедури за работа между участниците. В тази връзка, както ще бъде посочено в т. 9 от средносрочния план, се планува разработването на подробен наръчник с указания за приетите комуникационни канали, както и ще бъдат положени вътрешни правила и приложими процедури, гарантиращи ефективното функциониране на система, в условията на навременно взимане на решения, преодоляване на трудности, информирано целеполагане и текущ контрол. Комуникационната мрежа следва да е основана на установения ясни правила, следващи йерархичните нива при взимането на решения.

Комуникационните връзки могат да бъдат представени на няколко нива:

- Ниво 1: Комуникация със заинтересованите страни от същия регион - тук взаимодействието на участниците е по национален признак.
- Ниво 2: Комуникация със заинтересованите страни, представляващи същия вид организация
- Ниво 3: Комуникация с всички членуващи заинтересовани страни

Важен фактор за функционирането на мрежата е установяването на централизирано управление и контрол. За тази цел се предлага Библиотеката в Русе и Библиотеката в Крайова, в качеството им на проектни партньори, да поделят отговорността, като всеки от тях да отговаря за заинтересованите страни на националната му територия - тук се включва комуникация, управление и контрол на процесите. Както бе уточнено в т. 6 от настоящия документ, всяка един от участниците ще притежава определени общи и специфични (при необходимост от наличието на такива) права и задължения, като същите следва да бъдат разписани и сведени до вниманието до всички страни.

Връзките на комуникация, управление и контрол се предлага да приемат йерархичната структура, представена в следната **Органиграма**:

В Органиграмата е онагледена вътрешната и външната среда на функциониране на мрежата от заинтересовани страни, като и трите комуникационни нива, изброени по-рано. Видно, всеки един от участниците ще е свободен да провежда комуникация с останалите ангажирани страни, в условията на равноправие – този вид взаимоотношения са изобразени с двупосочна стрелка.

Централизираното управление и контролът на процесите, както и спускането на правила, ще се поеме от Библиотеката в Русе и Библиотеката в Крайова - този вид взаимоотношения са изобразени с еднопосочна стрелка. Същият вид стрелка е приложена и във взаимоотношенията с институциите (на регионално, национално и европейско ниво), с които ще е обвързана работата на мрежата.

В процеса на работа мрежата от заинтересовани страни ще осъществява вътрешната комуникация чрез ползването на каналите, представени в следната таблица:

Комуникационни канали:	Приложение:
Месечни електронни бюлетини за развитие на дейността на трансграничната мрежа на заинтересованите страни	Електронните бюлетини са обект на разработка по Обособена позиция №4 към публичната покана. Те ще съдържат информация за добрите практики, тенденциите за развитие на литературния туризъм, пазарните ниши, водещите дестинации и т.н.
Онлайн платформа	Онлайн платформата ще дава възможност за комуникация на членовете на мрежата. В реално време ще могат да се дискутират оперативните въпроси, касаещи дейността на мрежата.
E-mail	Кореспонденцията чрез електронна поща е един от най-удобните, оставящ проследима следа, канали за комуникация. Предлага се това да е една от основните форми на кореспонденция между страните. За тази цел е важно от всеки един от участниците да се предостави официален адрес на електронна поща и по възможност втора (резервна), в случай на технически проблеми с първата. Изпращането на мейл е препоръчително да се извършва с минимум едно явно копие, при

	получаването му да се изпраща потвърждение, както и уточнение за броя работни дни, в които ще може да бъде върнато становище при отправен въпрос. Посочената методика позволява по-добро планиране на времето и процесите в мрежата.
Телефонни разговори	Телефонните разговори са също един от каналите, позволяващи бърз обмен на информация и вземане на решения. При стартиране на дейността на мрежата всеки член следва да предостави списък с лица за контакт и телефонни номера, като обобщената последствие информация ще бъде предоставена на всички заинтересовани страни.
Лични срещи	Личните срещи си остават една от най-ефективните форми на комуникация. Същите следва да се осъществяват при възможност и желание на участниците.
Семинари, информационни дни, форуми, фестивали и др. събития	Това са всички събития, на които участниците в мрежата ще могат да добият нови знания и опит, да реализират нови познанства и да разискват важни за тях теми в областта на литературния туризъм. Както бе посочено, при съставянето на годишните програми е препоръчително да бъдат набелязани броя и вида на предстоящите събития. Важно е те да бъдат времево и териториално разпределени по начин, който да поддържа интереса и ангажираността на участниците – особено важно за фестивалите, които се препоръчва да са с минимум 5 месеца времево отстояние един спрямо друг.
Онлайн срещи и разговори чрез платформи като zoom, viber, skype, messenger, google meet и др.	Онлайн срещите, особено в последните месеци на епидемична обстановка, са един от най-предпочитаните в бизнеса канали за комуникация. Същите следва да се ползват и от участниците в мрежата, тъй като позволяват разискване на

	въпроси от широк кръг от участници в защитена среда, без същите да нарушават ритъма на основната си работа (ниски разходи – високи ползи).
Кореспонденция на хартиен носител	Същата следва да се прилага при документи с официален характер, когато не е възможно прилагането на друг вид комуникация.
Уеб сайт, разработен в рамките на проекта	В него ще има раздел, посветен на заинтересованите страни. Те ще разполагат с потребителски имена и пароли, за да влязат в него. Уебсайтът ще предостави полезна информация за мрежата членове. Ще бъдат публикувани новини от сферата на литературния туризъм, както и събития, възможности за финансиране и сътрудничество. Членовете на трансграничната мрежа на заинтересованите страни ще имат достъп до всички свои колеги и в онлайн форум, те ще споделят мнения за туризма важни въпроси. Чрез уебсайта и електронната кореспонденция на своите членове и онлайн посетители трансграничната мрежа на заинтересованите страни ще провеждат периодични социологически проучвания, интервюта и маркетингови проучвания, които ще бъдат публикувани на уебсайта.

VIII. Рискове и основни мерки за преодоляването им

1. Рискове, свързани с функционирането на мрежата от заинтересовани страни

Идентифицираните рискове са представени в таблицата по-долу:

Вид риск	Описание на риска	Оценка на риска (висок/среден/нисък)
Риск от отпадане на членове на мрежата от заинтересовани страни	Като основни фактори за отпадането на даден член са разпознати загубата на интерес, намалени ползи, липса на време и ресурси.	Среден
Риск от влошаване на комуникацията и намаляване на нивото на ангажираност на заинтересованите страни	Липсата на равнопоставена, навременна, двупосочна и ориентирана към резултат комуникация е причина за намаляване на желанието на членовете на мрежата за сътрудничество в преследване на разпознатите общи цели.	Среден
Риск от неблагоприятна външна среда за развитието на дейността на мрежата от заинтересовани страни	Тук се включват всички външни за мрежата фактори, които биха въздействали негативно върху нейната работа – икономически, правни, екологични, здравни (с доминанта върху епидемиологичната обстановка) и др.	Висок
Риск от липса на финансово обезпечаване на дейността на заинтересованите страни	Липсата на финансиране на предприятиите от мрежата дейности, в т.ч. влошеното финансово състояние и песимистични прогнози за паричните потоци на отделните заинтересовани страни, са сериозен риск за нарушаване на оптималното функциониране на мрежата.	Висок

Риск от липса на желание на нови юридически лица за включване в мрежата или за оказване на сътрудничество	Липсата на разпозната обща визия и ползи от членството в мрежата са сериозна пречка за последващото ѝ разрастване. Същото касае и постигането на сътрудничество с трети страни, в лицето на организации, институции на регионално, национално и европейско ниво.	Среден

2. Въздействие върху риска

За рисковете, които попадат в категорията „средни“ или „високи“ са представени по-долу мерки за въздействие, в посока намаляване на техните нива.

Вид риск	Оценка на риска преди въздействието (висок/среден/нисък)	Вид мерки за снижаването му	Оценка на риска след въздействието (висок/среден/нисък)	Отговорна страна за управление на риска
Риск от отпадане на членове на мрежата от заинтересовани страни	Среден	Провеждане на обучения и информационни кампании Спазване на очертаните принципи за функциониране на мрежата от заинтересовани лица. Текущо проследяване на желанията, препоръките и затрудненията на заинтересованите лица чрез текущи анкети / срещи и др.	Нисък	Проектните партньори

Риск от влошаване на комуникацията и намаляване на нивото на ангажираност на заинтересованите страни	Среден	Текущо проследяване на изправността на комуникационните мрежи и канали. Осигуряване на навременна обратна връзка. Провеждане на регулярни срещи.	Нисък	Проектните партньори
Риск от неблагоприятна външна среда за развитието на дейността на мрежата от заинтересовани страни	Висок	Управлението на каналите за комуникация ще позволи своевременното съобщаване на срещаните проблеми и търсене на тяхното решение. Търсене на съдействие от институции на национално и регионално ниво.	Нисък	Проектните партньори
Риск от липса на финансово обезпечаване на дейността на заинтересованите страни	Висок	Адаптиране на приноса на отделните заинтересовани страни спрямо текущата ситуация. Намиране на възможности за финансиране и подкрепа на участниците.	Нисък	Проектните партньори
Риск от липса на	Висок	Използване на	Нисък	Проектните

желание на нови юридически лица за включване в мрежата или за оказване на сътрудничество		различните публични събития за повишаване на осведомеността и желанието за включване на нови лица в изградената мрежа. Търсене на активната подкрепа на различни институции на регионално, национално и европейско ниво.		партньори

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

IX. План за развитие на дейността на мрежата от заинтересовани страни 2020 г. – 2024 г.

Специфични цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очакван резултат	Индикатор	Вид документ за отчитане достигането на индикатора	Отговорна институция
1. Ефективно мобилизиране на капацитета на селектираните заинтересовани страни и дългосрочното им ангажиране в процеса по развитие и популяризиране на литературния	1.1. Предоставяне от заинтересованите страни на предложение за индивидуален принос и ресурси, подкрепящи развитието на литературния туризъм в трансграничния	31.01.2021 г.	Събрана информация за възможния принос на всяка една от заинтересованите страни за развитието на литературния туризъм в региона	150 (+50 препоръчителни) индивидуални предложения за принос и ресурси	Индивидуални предложения на участниците	Идентифицираните заинтересовани страни в региона Румъния-България Проектни партньори

туризъм региона	в	регион						
		1.2.	Изготвяне на годишна база координирана програма с инициативи на мрежата от заинтересовани страни	на 28.02.2021 г. на 31.01.2022 г. на 31.01.2023 г. на 31.01.2024 г.	Изготвени, утвърдени и приведени в процес на изпълнение на годишни работни програми за дейността на мрежата от заинтересовани страни	Изработени 4 годишни работни програми за дейността на мрежата от заинтересовани страни	Годишна програма и документ за утвърждаването ѝ	Идентифицираните заинтересовани страни в региона Румъния-България Проектни партньори
		1.3.	Повишаване на знанията и капацитета на членовете на мрежата от заинтересовани страни по въпросите и мерките в областта на литературния туризъм, предприемане на мерки за повишаване на стимулите за участието им в	на до края на 2024 г.	Повишен капацитет на заинтересованите страни, чрез участието им в обучения, събития, обмен на добри практики	Мин. 150 заинтересовани страни с повишени знания и опит в областта на литературния туризъм	Списъци с присъствия от събития, обучения, други прояви Други документи, от които е виден преноса на знания сред членовете на мрежата	Идентифицираните заинтересовани страни в региона Румъния-България Проектни партньори

			мрежата					
		1.4.	Проследяемост на реализирания принос на заинтересованите страни в дейността на мрежата	текущо	Събрана информация за изпълнените от участниците дейности	Получена обратна връзка за работата на мин. 150 заинтересовани страни	Годишни и текущи отчети Справки	Идентифицираните заинтересовани страни в региона Румъния-България
2.	Установяване и поддържане на ефективна комуникация между заинтересованите страни и партньорите по проекта	2.1.	Изграждане и утвърждаване на подходящи комуникационни канали	31.12.2020 г.	Оптимално протичаща комуникация между участниците в мрежата от заинтересовани страни	1 бр. разработен и изпратен до знанието на заинтересованите страни наръчник/указания за приетите комуникационни канали	Указания за ползване на приетите комуникационни канали	Идентифицираните заинтересовани страни в региона Румъния-България Проектни партньори
		2.2.	Разработка на вътрешни правила и процедури за комуникация, съгласуване и взимане на решения, обратна връзка и контрол	31.12.2020 г.	Функциониране на система, базирана на навременно взимане на решения, преодоляване на трудности, информирано целеполагане	1 бр. разработени вътрешни правила и приложими процедури	Разработени правила, процедури	Идентифицираните заинтересовани страни в региона Румъния-България Проектни партньори

3.	Разгръщане на мрежата от заинтересовани страни	3.1.	Привличане на нови участници в мрежата	текущо	Увеличен брой на участниците в мрежата	Н/П	Провеждана кореспонденция и др. вид документация отчитаща постигнатото партньорство	Идентифицираните заинтересовани страни в региона Румъния-България Проектни партньори
		3.2.	Разширяване на приноса и ангажираността на текущите участници	текущо	Увеличен принос на членовете на мрежата в развитието на дейността на мрежата	Н/П	Отчетни документи за дейността на заинтересованите страни	Идентифицираните заинтересовани страни в региона Румъния-България Проектни партньори
		3.3.	Установяване на партньорства с фирми, организации и институции от други региони	текущо	Реализирани нови партньорства, в подкрепа дейността на мрежата	Н/П	Провеждана кореспонденция и др. вид документация отчитаща постигнатото партньорство	Идентифицираните заинтересовани страни в региона Румъния-България Проектни партньори Идентифицирани за сътрудничество фирми, организации и институции от други региони